

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om interventionsfonden för jordbruket ändras så att exportstöd, stöd för den inre marknaden och informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter inte i fortsättningen finansieras ur interventionsfonden för jordbruket utan anslag för dessa åtgärder skall anvisas i statsbudgeten. Den föreslagna ändringen har beaktats i budgetpropositionen för 2008. Det föreslås att de bestämmelser som hänför sig till upplåningen för interventionsfonden för jordbruket ändras så att fon-

dens lån inte längre upptas i fondens namn. Det föreslås att den övre gränsen för fondens fullmakt att ta upp lån sänks till 100 miljoner euro. Det föreslås dessutom att vissa ändringar med anledning av inrättandet av Landsbygdsverket görs i lagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Interventionsfonden för jordbruket, som är en fond utanför statsbudgeten (nedan fonden), inrättades genom lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994), nedan lagen om interventionsfonden. Fonden, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet, inledde sin verksamhet den 1 januari 1995. Ur fonden betalas enligt gällande lag de utgifter som förorsakas i Finland av exportstöd, interventionslagring, stöd för privat lagring, prissänkningar samt andra sådana åtgärder enligt Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och gemensamma fiskeripolitik som påverkar marknaden för jordbruks- och fiskeriprodukter. Europeiska unionen ersätter Finland för de ovan nämnda utgifterna i efterhand genom medel som betalas ur Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ). Dessa ersättningar som Finland får intäktsförs till fonden.

Ur fonden betalas också sådana utgifter för de ovan nämnda åtgärderna som enligt Europeiska gemenskapens regelverk inte täcks ur vid Europeiska garantifonden för jordbruket. Anslaget för betalning av dessa utgifter reserveras i statsbudgeten och överförs från statsbudgeten till fonden. I statsbudgeten för 2007 utgjorde budgetöverföringen till fonden två miljoner euro och i budgetpropositionen för 2008 en miljon euro.

Det föreslås att lagen om interventionsfonden ändras så att finansieringen av exportstöden, stöden för den inre marknaden och programmen för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter överförs till statsbudgeten. Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras i fortsättningen endast utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp samt interventionsförsäljning och livsmedelshjälp enligt Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och gemensamma fiskeripolitik. De föreslagna ändringarna har beaktats i budgetpropositionen för 2008.

Enligt den gällande lagen kan fonden för att tillfälligt finansiera sin verksamhet ta upp lån med tillstånd av statsrådet och på villkor som statsrådet godkänner. Lånens totala be-

lopp får inte samtidigt överstiga 250 miljoner euro. Fondens fullmakt att ta upp lån stadgades på rätt hög nivå då Finland tillträdde Europeiska unionen. Fondens totala lånebelopp på samma gång har varit som högst mindre än 100 miljoner euro under de senaste åren. Eftersom det dessutom föreslås minska åtgärder som finansieras ur fonden, föreslås att den övre gränsen för fullmakt att ta upp lån sänks till 100 miljoner euro.

Enligt den gällande lagen tas lånen upp i fondens namn och räntorna och amorteringarna betalas av fondens medel. Statskontoret skall på uppdrag av fondens direktion ta upp lån och besluta om de närmare villkoren för dem samt sköta andra uppgifter i anslutning till fondens upplåning. Upptagande av de lån som avses ovan i fondens namn höjer kostnaderna för upplåning och kan också försvåra tillgången till finansiering. Upplåningen skall kunna genomföras också med hjälp av något annat finansiellt arrangemang till exempel i samband med annan statlig upplåning som statskontoret genomför. Sådana arrangemang har tidigare genomförts i samband med Statens bostadsfonds upplåning. Av denna anledning föreslås att lån inte längre tas upp i fondens namn.

Det föreslås att de bestämmelser som gäller fondens förvaltning preciseras med anledning av de ändringsförslag som hänför sig till inrättandet av Landsbygdsverket samt den ovan nämnda fondens upplåning.

Fondens betalningsrörelse-, bokförings- och statistikuppgifter sköttes fram till den 30 april 2007 av jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral. När Landsbygdsverket inledde sin verksamhet den 1 maj 2007 fördes skötseln av de ovan nämnda uppgifterna över till Landsbygdsverket. Det är skäl att lagen om interventionsfonden för jordbruket justeras så att den motsvarar den ändring som redogörs för ovan gällande skötseln av fondens uppgifter.

2 Propositionens konsekvenser

Den föreslagna ändringen i lagen om interventionsfonden samt det förslag i budgetpropositionen för 2008 enligt vilket de mark-

nadsstöd som helt finansieras av Europeiska unionen och de program för säljfrämjande åtgärder som delvis finansieras av Europeiska unionen överförs från interventionsfonden för jordbruket till att finansieras via statsbudgeten ökar anslagen för jord- och skogsbrukets förvaltningsområde (huvudtitel 30) i statsbudgeten med 50,0 miljoner euro. Den föreslagna ändringen har dock inga konsekvenser för statsfinanserna eftersom Europeiska unionen ersätter Finland för de utgifter som föranleds av utbetalningen av de ovan nämnda stöden och statens intäkter ökar på motsvarande sätt.

Utgifterna från Europeiska unionens program för säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter har dessutom under moment 30.20.46 (utveckling av marknadsföring och produktion) beräknats till 1 510 000 euro, där Europeiska unionens andel utgör 800 000 euro och den andel som staten får stå för uppgår till 710 000 euro. Tidigare har Europeiska unionens andel intäktsförts till fonden och statens finansieringsandel har beaktats i

statens budgetöverföring till fonden. Eftersom det föreslås att den ovan nämnda statliga finansieringsandelen för program för säljfrämjande åtgärder skall börja finansieras via statsbudgeten, har detta beaktats som en sänkning av anslaget under moment 30.20.60 (överföring till interventionsfonden) i budgetpropositionen.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden om propositionen har fått av justitieministeriet, finansministeriet, Statskontoret och Landsbygdsverket.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Fondens syfte. Det föreslås att paragrafen ändras så att utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp samt interventionsförsäljning och livsmedelshjälp fortfarande skall betalas ur fonden. Däremot föreslås att exportstöd, stöd för den inre marknaden och informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder skall börja finansieras via statsbudgeten. De föreslagna ändringarna ingår i budgetpropositionen för 2008.

3 §. Fondens upplåning. Det föreslås att 1 mom. ändras så att de lån som upptas till fonden inte längre skall stadgas att upptas i fondens namn, utan Statskontoret skall kunna sköta fondens upplåning till exempel i samband med annan statlig upplåning. Den föreslagna ändringen ökar kostnadseffektiviteten, minskar kostnaderna för fondens upplåning samt kan underlätta tillgången på upplåning till fonden. Dessutom föreslås att den övre gränsen för fondens fullmakt att ta upp lån sänks till 100 miljoner euro eftersom fondens totala lånebelopp inte har överstigit 100 miljoner euro under de föregående åren och eftersom att den föreslagna ändringen i fondens syfte inverkar så att fondens behov att ta upp lån skall stanna på rätt låg nivå i framtiden.

Det föreslås inga ändringar i 2 mom.

Ordalydelsen i 3 mom. föreslås bli preciserad. Dessutom föreslås att bestämmelsen om upplåning på uppdrag av direktionen stryks som obehövlig, eftersom direktionen enligt 4 § 1 mom. 3 punkten beslutar om fondens upplåning.

4 §. Fondens förvaltning. Det föreslås att 1 mom. ändras så att fonden finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Den föreslagna ändringen överensstämmer med motsvarande bestämmelse i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond. Eftersom fonden finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet, innebär redan det att jord- och skogsbruksministeriet är skyldigt att övervaka fondens ekonomi och verksamhet, och därför föreslås att bestämmelsen om detta stryks i momentet. Jord- och skogsbruksministeriet skall fortfarande ha rätt att av fonden få alla behövliga uppgifter och utred-

ningar, men det är behövligt att också Landsbygdsverket erhåller denna rätt att få uppgifter. Av denna anledning föreslås att en bestämmelse om Landsbygdsverkets rätt att få uppgifter fogas till lagen.

Det föreslås att ordalydelsen i det inledande stycket i 2 mom. ändras, men den föreslagna ändringen har inte någon betydelse för sakinnehållet i det inledande stycket.

Det föreslås att 2 mom. 1 punkten ändras så att direktionen har till uppgift att leda och styra fondens verksamhet. Däremot slopas direktionens skyldighet att styra skötseln av betalningsrörelse-, bokförings- och statistikuppgifter, eftersom dessa uppgifter enligt 7 § skall skötas av Landsbygdsverket.

Det föreslås att 2 mom. 3 punkten ändras så att direktionen beslutar om fondens upplåning inom ramen för den fullmakt som avses i 3 § 1 mom. Den föreslagna ändringen gör direktionens verksamhet och beslutsfattande smidigare med tanke på fondens upplåning. Statskontorets uppgift är enligt 3 § 2 mom. att sköta upplåning samt besluta om de närmare villkoren för den. I övrigt föreslås inga ändringar av direktionens uppgifter.

Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen enligt vilket fondens förvaltning, utom i fråga om i 2—4 mom. och 3 § nämnda delar, skall skötas av Landsbygdsverket, om inte något annat bestäms genom lag. Fondens förvaltning har till dessa delar skötts av Landsbygdsverket sedan verket inrättades och Landsbygdsverket är den lämpligaste myndigheten att sköta fondens förvaltning. Eftersom också Statskontoret enligt lag har uppgifter som hänför sig till fondens verksamhet, är det skäl att fastställa att Landsbygdsverket inte sköter dem.

7 §. Betalningsrörelse-, bokförings- och statistikuppgifter. Skötseln av fondens betalningsrörelse, bokföring och statistikuppgifter har överförts till Landsbygdsverket den 1 maj 2007. Det ingick dock inget förslag till ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om Landsbygdsverkets befogenheter (RP 218/2006 rd), och därför är det motiverat att ändra lagen i detta sammanhang så att den motsvarar rå-

dande situation vad gäller skötseln av de nämnda uppgifterna.

2 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 87 § i grundlagen krävs i riksdagen minst två tredjedelars majoritet av de avgivna rösterna för godkännande av ett lagförslag om inrättande av en fond utanför statsbudgeten eller om väsentlig utvidgning av en sådan fond eller dess ändamål. Syftet med den kvalificerade lagstiftningsordningen för fonder utanför budgeten är att skydda riksdagens budgetmakt (RP 1/1998 rd, s. 139/II). Grundlagsutskottet har i sitt betänkande (GrUB 10/1998 rd, s 24/I) ansett att förutsättningarna för kvalificerad lagstiftningsordning bör

tolkas mycket återhållsamt. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (GrUU 1/1997 rd och GrUU 34/2002 rd) ansett att frågan om huruvida utvidgningen av en fond är väsentlig bör bedömas inte bara ur fondens synvinkel utan primärt med hänsyn till riksdagens budgetmakt i stort.

De föreslagna ändringarna i lagen om interventionsfonden för jordbruket begränsar fondens ändamål och ökar riksdagens budgetmakt. Förslaget inskränker inte heller riksdagens budgetmakt beträffande överföring till fonden, eftersom riksdagen i samband med behandlingen av budgetpropositionen fortfarande kommer att avgöra maximibeloppet av det anslag som skall överföras till fonden. Med stöd av vad som anförts ovan anser statsrådet att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan förläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 december 1994 om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994)
 1 och 3 §, 4 § 1 mom., i 4 § 2 mom. det inledande stycket och 1 och 3 punkten samt 7 §,
 sådana de med undantag av 7 § lyder i lag 792/2004, samt
fogas till 4 §, sådan den lyder i nämnda lag 792/2004, ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, interventionsköp samt interventionsförsäljning och livsmedelshjälp enligt Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och gemensamma fiskeripolitik finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

3 §

Fondens upplåning

Fonden kan med tillstånd av statsrådet och på de villkor som statsrådet godkänner ta upp lån för tillfällig finansiering av åtgärder som avses i 1 §. Lånens totala belopp får inte samtidigt överstiga 100 miljoner euro.

Staten ansvarar för fondens lån som avses i 1 mom.

Statskontoret har till uppgift att sköta den upplåning som avses i 1 mom. och att besluta

om de närmare villkoren för upplåningen samt sköta andra uppgifter i anslutning till fondens upplåning.

4 §

Fondens förvaltning

Interventionsfonden för jordbruket finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att få alla behövliga uppgifter och utredningar av fonden.

Fonden sköts av en direktion. Direktionen skall

1) leda och styra fondens verksamhet,

3) besluta om fondens upplåning inom ramen för den fullmakt som avses i 3 § 1 mom.,

Om inte något annat bestäms genom lag sköts förvaltningen av interventionsfonden för jordbruket till andra delar än de som nämns i 2—4 mom. och 3 § av Landsbygdsverket.

7 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

*Betalningsrörelse-, bokförings- och statistik-
uppgifter*

Fondens betalningsrörelse, bokföring och
statistikuppgifter sköts av Landsbygdsverket.

Helsingfors den 13 september 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*

Lag

om ändring av lagen om interventionsfonden för jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 december 1994 om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994)
1 och 3 §, 4 § 1 mom., i 4 § 2 mom. det inledande stycket och 1 och 3 punkten samt 7 §,
sådana de med undantag av 7 § lyder i lag 792/2004, samt
fogas till 4 §, sådan den lyder i nämnda lag 792/2004, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av *exportstöd*, interventionslagring, stöd för privat lagring, prissänkningar samt andra sådana åtgärder enligt Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och gemensamma fiskeripolitik som påverkar marknaden för jordbruks- och fiskeriprodukter finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

3 §

Fondens upplåning

Fonden kan med tillstånd av statsrådet och på de villkor som statsrådet godkänner ta upp lån för tillfällig finansiering av åtgärder som avses i 1 §. Lånens totala belopp får inte samtidigt överstiga 250 miljoner euro. *Lånen upptas i fondens namn och räntorna och amorteringarna betalas av fondens medel.*

Staten ansvarar för fondens lån som avses i 1 mom.

Statskontoret skall på uppdrag av fondens direktion ta upp lån som avses i 1 mom. och besluta om de närmare villkoren för dem samt sköta andra uppgifter i anslutning till fondens upplåning.

Föreslagen lydelse

1 §

Fondens syfte

För betalning av utgifter som förorsakas av interventionslagring, *interventionsköp samt interventionsförsäljning och livsmedelshjälp* enligt Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och gemensamma fiskeripolitik finns i Finland en interventionsfond för jordbruket, som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och står utanför statsbudgeten.

3 §

Fondens upplåning

Fonden kan med tillstånd av statsrådet och på de villkor som statsrådet godkänner ta upp lån för tillfällig finansiering av åtgärder som avses i 1 §. Lånens totala belopp får inte samtidigt överstiga 100 miljoner euro.

Staten ansvarar för fondens lån som avses i 1 mom.

Statskontoret *har till uppgift att sköta den upplåning* som avses i 1 mom. och att besluta om de närmare villkoren för *upplåningen* samt sköta andra uppgifter i anslutning till fondens upplåning.

4 §

Fondens förvaltning

Fonden förvaltas av jord- och skogsbruksministeriet och står under dess tillsyn. *Jord- och skogsbruksministeriet skall särskilt övervaka fondens ekonomi och verksamhet.* Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att få alla behövliga uppgifter och utredningar av fonden.

Fondens direktion sköter fondens förvaltning samt ser till att fondens ekonomi och verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Direktionen skall

1) leda och styra fondens verksamhet *samt skötseln av de betalningsrörelse-, bokförings- och statistikföringsuppgifter samt andra uppgifter som ankommer på fonden,*

3) besluta om upptagande av lån som avses i 3 §,

7 §

Betalningsrörelse-, bokförings- och statistikuppgifter

Fondens betalningsrörelse, bokföring och statistikuppgifter sköts av jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral.

4 §

Fondens förvaltning

Interventionsfonden för jordbruket finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att få alla behövliga uppgifter och utredningar av fonden.

Fonden sköts av en direktion. Direktionen skall

1) leda och styra fondens verksamhet,

3) besluta om *fondens upplåning inom ramen för den fullmakt som avses i 3 § 1 mom.,*

Om inte något annat bestäms genom lag sköts förvaltningen av interventionsfonden för jordbruket till andra delar än de som nämns i 2—4 mom. och 3 § av Landsbygdsverket.

7 §

Betalningsrörelse-, bokförings- och statistikuppgifter

Fondens betalningsrörelse, bokföring och statistikuppgifter sköts av *Landsbygdsverket.*

Denna lag träder i kraft den

20 .